

ИРИГЖОНХОЙ

Улаан-Удын худалдаа наймаа болон эдээ хоолой эмхитгүүдийн хүдэлмэрийг гэдэгдэнэ...

АБАҢАН УЯЛГАЯ БЭЭЛҮҮЛЭН

МАНАЙ Заундиск станциин хүдэлмэрийн шад тэмэр замтай Улаан-Удын отделиениин ондоо станцинуудай коллективүүдтэй хамта Агууехэ Октябрийн ойн хүндэлэлтэ ажалтай бэлэг барихаар бэлдэнэ...

шэрлэгдэ сүлөө болоһон явгчүүд хэрэгжээдэһэн байна. Вагонуудай эрхэсэ тургэхэха арга боломжо яһала бии. Ашаа буулгаха, ашаа сагыг хороохо, предпринятинуудта вагонуудыг тургэнөөр сүлөөлхэ, ондоо станцинуудта элгээгдэхэ вагонуудыг сэг соонь абуулха, нормын ёһоор ашаа тээхэ гэхэ мэтэ эрилтэ наринаар дүүргэжэ, бии байһан арга боломжоо хусадөөр хэрэглэхэ юм.

Түрүүдэй жэлүүдтэ Заундиск станци найнаар ажалладаг болоо. Голлоһон гаргаха ушар усаахагдаа, тусэднуудай аян замдаа аюулгүй найнаар ябыха арга хангагдаа. Станциин хэдаонункт коллектив соогоо түрүүлжэ яһана. Пунктиин хүдэлмэрийнхтэй ажил зарим талы илгээтэй юм. Түмэд заммаар элгээ ашаанай шэрээлгээгч мэлэжэ. Тургоор муулаага элгээ хоолой ауйлуудыг шэрээлгээтэ. Энэ пунктиинд иймэ ашаа зөөлжэ вагонуудыг мууһоор хангагад. Тэдэнэр дулаанай сагта хэрэгжээдэхэ мууһа эргэһээ бэлдэжэ абаа.

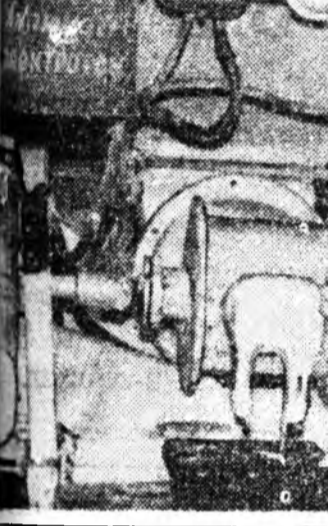
Улаан-Удын хилэмэнэй № 1 шадтай коллектив Совет засагай 50 жэлэй ойн хүндэлэлтэ дэлгэрэнэ социалист мурысоондэ оролодо, эршэмтэйгээр ажалладаг байдаг.

хэриай баян дүршэлтэй хуунаай чэргэжээдэхэ дугуугүй иналбариттай болоһонхой юм. Татьяна Андреевна Шугурова тус заводто 30 жил соо ажалладаг байна.

Совет правительствын делегаци Иран ошобо

У Танай мэдүүлгэ ЖЕНЕВЭ, апрелин 6. (ТАСС). Вьетнамадхид дайнай абуулангуудыг ганагариагүйгээр шалгалдаха байһан дээрлэхэ, мүнөө тэндэ боложо байһан дайн сэрэг саашадаа улам үргэлжэжэ, Вьетнамад хилэлэхэ газарнаа гарахалда болохо аюул ушаруулаа гээд ООН-ой Генеральна секретари У. Тан ООН-ой отделиениин дэргэдэхид журналистнуудтай холбоһоний үеэр галар эмхитхэхэйн сайлалта гэрээ мэдүүлэ.

Мастер Анисья Васильевна (1-шй зураг) ажалладаг талха хэртэ соо хэжэ ажалтай. Энэ нү-

Болгари, Польшын догворто гар табигдаа

СОФН, апрелин 6. (ТАСС). Болгариа, харилсаа холбоһон тарилсан туһалалсалта тухай болгари, Польшын хоорондо хэрэгжээдэ болгойтогтой баталалгалта шэнэ догворто мүнөөдөр табигдаа.

Октябрийн 50 жэлэй ойдо зориулһан дамжуулга

Нью-Йоркто телевиденээр харуулба

НЬЮ-ЙОРК. — апрелин 6. (ТАСС). Уегадээр Нью-Йорк городой стациин дамжуулан телевиденио программын илгээд эхэ хуынь Агууехэ Октябрийн социалист революциин 50 жэлэй ойдо зориулһан байба. Америкын болон гадаадын корреспондентнуудтай табиган асуулалдуудта ООН-ий дэргэдэхид СССР-эй сэг урдажын туслоолгис Н. Т. Федоренко харууһан байна.

Африкын табан гүрэнине толгойлогшодой конференци

КАИР. (ТАСС). Энэ Африкын табан гүрэнине толгойлогшодой конференцин хүдэлмэриэ үргэлжэжэ дууһаар. Конференцидэ хабаадагчид хаамал заседани үнгэрөө.

Г. Хэмфри Бонн ошоод байна

БОНН, апрелин 5. (ТАСС). Баруун Европийн гүрэнүүдээр ажалж байһан США-гай вице-президент Губерт Хэмфри гэгшэ албанай хэрэгээр Бонн эрбэ. Тинхэлэхэ Холбоото Штатуудай «политикые ойгуулга угаха», Вьетнамад США-гай хэжэ байһан дайнай абуулангуудыг абуулга гэрээн зорилготойгоор ябжа байгаа юм.

Хэмфри Баруун Берлин ерээ

БОНН, апрелин 6. (ТАСС). Мүнөөдөр США-гай вице-президент Хэмфри ФРГ-гай гадаадын хэрэгүүдэй министр Брицтаар үзэшүүдлэжэ Бонноо Баруун Берлин ошохоёо нийлээ.

Далайн сэрэгэй гвардин тюрэлгэ

1942 оной апрель соо «Улаан Кавказ» гэжэ крейсерей, «Батавик» гэжэ эскадрейна миноносцой, бусад зургаан дайшалхы онгосын экипажууд Далайн-Сэрэгэй Флотто анха түрүүн гвардин хүндэтгэ нэрэ зэргэлдэ хүртөө гээтэ. Энэ ушартай дашарамуудан ТАСС-ай корреспондент И. Медведев Далайн-Сэрэгэй Флоты главно штабай начальникийнго, вице-адмирал В. Н. Анисеев гэгшэтэй уулзама, тэдэ онгонуудай морягуудай дайшалхы хэрэгүүд тухай хөөрхынь гуйһан байна.

Хитэйгээр хабаадагч нэн. Тэдэнэр командованиин даабарине сэг соонь, эрхим найнаар дүүргээдээрээ олонто мэдэжэ болоһон юм.

Зоримгой, шидэнхэй социалонгудыг хэжэ, дайсагдта бага баша гуйтубар ушарууддаг байгаа. Дээрэ хэлэһшээ баримталха жэшээ болгон «Улаан Кавказ» гэжэ крейсерые харуулаа. Хара далайи флотой эрхим онгоёо гэжэ тоологдог энэ крейсер сэрэгэй эхэ удха шапартай ашаа зөөдэг, бусад онгосоннуудыг сахин айлалсадаг, тэмсэлэй дүлөөр соробхилһон Севастопольн баатарын гвардинизине эхэ буунуудайнгаа мөргөн буудалгаар нэгтэ бэшэ дэмжээдэ нэн. Дайсадай самолётуудай довтолгыг ноогрдаг, «Улаан Кавказ» Севастопольско тон шулаа

Хамфри Баруун Берлин ерээ

Хэмфрин итгэжэ Баруун Берлин ошоһон ФРГ-дэ албанай хэрэгээр айлшалан эрэлжин нэгэ хуынь болоно гэжэ Бонно сонсоһон байна. Тэндэхин ажаллага шадай тэмдэглэһэнэй ёһоор, Рейн мурнай эрбэлээ Шпрее мурнай эрбэ хэрэгээр Хэмфри Брицт хойрой зорюута эрэлжин Баруун Берлинине ФРГ-гай правительствын өөрингоо мэдэлдэ абаха наанаатай байдагыг тахалд тэрилһэнэ.

Хитэйгээр хабаадагч нэн. Тэдэнэр командованиин даабарине сэг соонь, эрхим найнаар дүүргээдээрээ олонто мэдэжэ болоһон юм.

Зоримгой, шидэнхэй социалонгудыг хэжэ, дайсагдта бага баша гуйтубар ушарууддаг байгаа. Дээрэ хэлэһшээ баримталха жэшээ болгон «Улаан Кавказ» гэжэ крейсерые харуулаа. Хара далайи флотой эрхим онгоёо гэжэ тоологдог энэ крейсер сэрэгэй эхэ удха шапартай ашаа зөөдэг, бусад онгосоннуудыг сахин айлалсадаг, тэмсэлэй дүлөөр соробхилһон Севастопольн баатарын гвардинизине эхэ буунуудайнгаа мөргөн буудалгаар нэгтэ бэшэ дэмжээдэ нэн. Дайсадай самолётуудай довтолгыг ноогрдаг, «Улаан Кавказ» Севастопольско тон шулаа

Хитэйгээр хабаадагч нэн. Тэдэнэр командованиин даабарине сэг соонь, эрхим найнаар дүүргээдээрээ олонто мэдэжэ болоһон юм.

Зоримгой, шидэнхэй социалонгудыг хэжэ, дайсагдта бага баша гуйтубар ушарууддаг байгаа. Дээрэ хэлэһшээ баримталха жэшээ болгон «Улаан Кавказ» гэжэ крейсерые харуулаа. Хара далайи флотой эрхим онгоёо гэжэ тоологдог энэ крейсер сэрэгэй эхэ удха шапартай ашаа зөөдэг, бусад онгосоннуудыг сахин айлалсадаг, тэмсэлэй дүлөөр соробхилһон Севастопольн баатарын гвардинизине эхэ буунуудайнгаа мөргөн буудалгаар нэгтэ бэшэ дэмжээдэ нэн. Дайсадай самолётуудай довтолгыг ноогрдаг, «Улаан Кавказ» Севастопольско тон шулаа

Хитэйгээр хабаадагч нэн. Тэдэнэр командованиин даабарине сэг соонь, эрхим найнаар дүүргээдээрээ олонто мэдэжэ болоһон юм.

Зоримгой, шидэнхэй социалонгудыг хэжэ, дайсагдта бага баша гуйтубар ушарууддаг байгаа. Дээрэ хэлэһшээ баримталха жэшээ болгон «Улаан Кавказ» гэжэ крейсерые харуулаа. Хара далайи флотой эрхим онгоёо гэжэ тоологдог энэ крейсер сэрэгэй эхэ удха шапартай ашаа зөөдэг, бусад онгосоннуудыг сахин айлалсадаг, тэмсэлэй дүлөөр соробхилһон Севастопольн баатарын гвардинизине эхэ буунуудайнгаа мөргөн буудалгаар нэгтэ бэшэ дэмжээдэ нэн. Дайсадай самолётуудай довтолгыг ноогрдаг, «Улаан Кавказ» Севастопольско тон шулаа

Хитэйгээр хабаадагч нэн. Тэдэнэр командованиин даабарине сэг соонь, эрхим найнаар дүүргээдээрээ олонто мэдэжэ болоһон юм.

Зоримгой, шидэнхэй социалонгудыг хэжэ, дайсагдта бага баша гуйтубар ушарууддаг байгаа. Дээрэ хэлэһшээ баримталха жэшээ болгон «Улаан Кавказ» гэжэ крейсерые харуулаа. Хара далайи флотой эрхим онгоёо гэжэ тоологдог энэ крейсер сэрэгэй эхэ удха шапартай ашаа зөөдэг, бусад онгосоннуудыг сахин айлалсадаг, тэмсэлэй дүлөөр соробхилһон Севастопольн баатарын гвардинизине эхэ буунуудайнгаа мөргөн буудалгаар нэгтэ бэшэ дэмжээдэ нэн. Дайсадай самолётуудай довтолгыг ноогрдаг, «Улаан Кавказ» Севастопольско тон шулаа

Хитэйгээр хабаадагч нэн. Тэдэнэр командованиин даабарине сэг соонь, эрхим найнаар дүүргээдээрээ олонто мэдэжэ болоһон юм.

Зоримгой, шидэнхэй социалонгудыг хэжэ, дайсагдта бага баша гуйтубар ушарууддаг байгаа. Дээрэ хэлэһшээ баримталха жэшээ болгон «Улаан Кавказ» гэжэ крейсерые харуулаа. Хара далайи флотой эрхим онгоёо гэжэ тоологдог энэ крейсер сэрэгэй эхэ удха шапартай ашаа зөөдэг, бусад онгосоннуудыг сахин айлалсадаг, тэмсэлэй дүлөөр соробхилһон Севастопольн баатарын гвардинизине эхэ буунуудайнгаа мөргөн буудалгаар нэгтэ бэшэ дэмжээдэ нэн. Дайсадай самолётуудай довтолгыг ноогрдаг, «Улаан Кавказ» Севастопольско тон шулаа

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Эрхирэгэй совхозой уран наймаанай самодельностини эдэбхитэн Валентина Гундуева, Софья Тагарова, Тамара Пахсева, Анна Будаева гэгшэд байна. Ф. СОРОКИНОФ фото.

Залуу уран зохёолшодой конференцие угшуулан „ОЛЗОБОЙ“

«Олзобой»... Гүрүүшын ном. Авторын залуу уран зохёолшо Норман Очиров. Манай буряад угшаргад тархыныг ехэнхидээ оринуулгаарч таниха болоһон юм.

Эдир эрхирэгэй совхозой уран наймаанай самодельностини эдэбхитэн Валентина Гундуева, Софья Тагарова, Тамара Пахсева, Анна Будаева гэгшэд байна. Ф. СОРОКИНОФ фото.

хай, Энэ мэтын юумые повесть соо будгыныг оруулха гэшээдэй харуулагдагынь, хүнэртэйгэнь бага балшар наһанайн үе зөрүүтэ үнжэгайруулагдаа гэжэ ханьмаар.

Эдир эрхирэгэй совхозой уран наймаанай самодельностини эдэбхитэн Валентина Гундуева, Софья Тагарова, Тамара Пахсева, Анна Будаева гэгшэд байна. Ф. СОРОКИНОФ фото.

Эдир эрхирэгэй совхозой уран наймаанай самодельностини эдэбхитэн Валентина Гундуева, Софья Тагарова, Тамара Пахсева, Анна Будаева гэгшэд байна. Ф. СОРОКИНОФ фото.

Эдир эрхирэгэй совхозой уран наймаанай самодельностини эдэбхитэн Валентина Гундуева, Софья Тагарова, Тамара Пахсева, Анна Будаева гэгшэд байна. Ф. СОРОКИНОФ фото.

Эдир эрхирэгэй совхозой уран наймаанай самодельностини эдэбхитэн Валентина Гундуева, Софья Тагарова, Тамара Пахсева, Анна Будаева гэгшэд байна. Ф. СОРОКИНОФ фото.

Эдир эрхирэгэй совхозой уран наймаанай самодельностини эдэбхитэн Валентина Гундуева, Софья Тагарова, Тамара Пахсева, Анна Будаева гэгшэд байна. Ф. СОРОКИНОФ фото.

Эдир эрхирэгэй совхозой уран наймаанай самодельностини эдэбхитэн Валентина Гундуева, Софья Тагарова, Тамара Пахсева, Анна Будаева гэгшэд байна. Ф. СОРОКИНОФ фото.

Эдир эрхирэгэй совхозой уран наймаанай самодельностини эдэбхитэн Валентина Гундуева, Софья Тагарова, Тамара Пахсева, Анна Будаева гэгшэд байна. Ф. СОРОКИНОФ фото.

Эдир эрхирэгэй совхозой уран наймаанай самодельностини эдэбхитэн Валентина Гундуева, Софья Тагарова, Тамара Пахсева, Анна Будаева гэгшэд байна. Ф. СОРОКИНОФ фото.

Эдир эрхирэгэй совхозой уран наймаанай самодельностини эдэбхитэн Валентина Гундуева, Софья Тагарова, Тамара Пахсева, Анна Будаева гэгшэд байна. Ф. СОРОКИНОФ фото.

Эдир эрхирэгэй совхозой уран наймаанай самодельностини эдэбхитэн Валентина Гундуева, Софья Тагарова, Тамара Пахсева, Анна Будаева гэгшэд байна. Ф. СОРОКИНОФ фото.

Эдир эрхирэгэй совхозой уран наймаанай самодельностини эдэбхитэн Валентина Гундуева, Софья Тагарова, Тамара Пахсева, Анна Будаева гэгшэд байна. Ф. СОРОКИНОФ фото.

Эдир эрхирэгэй совхозой уран наймаанай самодельностини эдэбхитэн Валентина Гундуева, Софья Тагарова, Тамара Пахсева, Анна Будаева гэгшэд байна. Ф. СОРОКИНОФ фото.

Эдир эрхирэгэй совхозой уран наймаанай самодельностини эдэбхитэн Валентина Гундуева, Софья Тагарова, Тамара Пахсева, Анна Будаева гэгшэд байна. Ф. СОРОКИНОФ фото.

Эдир эрхирэгэй совхозой уран наймаанай самодельностини эдэбхитэн Валентина Гундуева, Софья Тагарова, Тамара Пахсева, Анна Будаева гэгшэд байна. Ф. СОРОКИНОФ фото.

Эдир эрхирэгэй совхозой уран наймаанай самодельностини эдэбхитэн Валентина Гундуева, Софья Тагарова, Тамара Пахсева, Анна Будаева гэгшэд байна. Ф. СОРОКИНОФ фото.

Эдир эрхирэгэй совхозой уран наймаанай самодельностини эдэбхитэн Валентина Гундуева, Софья Тагарова, Тамара Пахсева, Анна Будаева гэгшэд байна. Ф. СОРОКИНОФ фото.

Эдир эрхирэгэй совхозой уран наймаанай самодельностини эдэбхитэн Валентина Гундуева, Софья Тагарова, Тамара Пахсева, Анна Будаева гэгшэд байна. Ф. СОРОКИНОФ фото.

Эдир эрхирэгэй совхозой уран наймаанай самодельностини эдэбхитэн Валентина Гундуева, Софья Тагарова, Тамара Пахсева, Анна Будаева гэгшэд байна. Ф. СОРОКИНОФ фото.

«АМАР САЙН, БУРЯД ОРОН!..»

РЕПОРТАЖ

Ашаанай багач шагтагаланн юр бусын пассажирка поезд Улаан-Удэ станцида хүржэ эрбэ.
— Амар сайн, Буряд орон! Россия Федерациян Хойто-Осетин Республикана амар мэндэе тогтоогш! Бидэ шини баян дэлгэр шотагуудаар тубхнэжэ, худэ ажажэ хүгжөөлсэхэе эрээди... гээн үгэнүүд поездоо буугшалай дундаа эзэлнэ.
Уданибегүй «вагонуудтаа нүүгтэ, сөстэ тухай талмай асаралдаха» гээн түмэр замшатай захиралта соностоо нэн.

Унхөөрөөнэ танхэн ходооо эрэгшэде ашаанай машинанууд, автобусууд хүлэжэ байгаа. Манай республикада нуурижахаар Хойто-Осетинэ ерөн айтэ бүлээн аяга, табигнаа эхилээ. Велосипед, мотоцикл хүрэтэр эд барагтаа асарга ха юм.

Эшелоний начальник, Хойто-Осетин АССР-эй Министруудэй Советэй даргадахи худамэришэ хүсэ эмхидхэ таһагыг эрхилэжэ Борис Цыруевич Урумовтай танилсабади.
— Хойто-Осетинэ ерөн айтэ бүлээн аяга, табигнаа эхилээ. Велосипед, мотоцикл хүрэтэр эд барагтаа асарга ха юм.

Ошожо хөөрөөдэ, тинхэдээ ойлогот, — гэжэ Борис Цыруевич дуралдана.
Итагханаар хубалхан гурбан хубуудэй ойро шобобди.
— Владимир Черкашин.
— Николай Касьяненко.
— Анатолий Афанасьев.

Туршынхайв шотагийнгаа «Дарг-Кох» гэжэ колхоздо трактористар ажаллаа, хөөрдохинь үнгэргэ металлнуулай Салонко руднигай шахтэр байган. Харин нүүгээ нүүхэринь арматурици мэргэжэлтэй.

— Буряд орондо амар ажал хэжэ зорилготойба? — гээн манай асуудала: Юушье наан, трактор үгөө наатнай — тракторист болоходи, комбайн хань — комбайнер, малше адуулжаби. Колхозой гашууд байган гэжээди, газар ажалтай, — гэжэ Николай Касьяненко бүгэдэйнгөө хүрөө мэдүүлэ.

Моздокскэ районий «Знамя Ленина» колхозой тугалган байган Игасаа Федороватай хөөрлэбэди. Тэрэ манай энхэн тугалшалай амжалтанууд тухай асуулынгаа хажуугаар өөрынгөөшье ажал хэрэгүүд тухай, тухайлабал даажэ абаан тугал бүхэ-нэйгөө шагнуурыг хонгоо соо 750 граммаар нэмээгэ байганаа хөөрлэбэ.

— Жэсээлхэдэ, манай энхэн Игасинскийн нэрэмжэтэ совхо-

лой Зинаида Литвинцева харуунадаг тугалуудаа сүүдэрин 1000 граммаар нэмээгэ юм, — гэжэ бидэ хэлээбэди.
— Хэжээ нэгэ тэрэ нүүхэртэйнай уулзажэ хөөрлөөдөө наа байн бэлэй, — гэжэ Надежда Федорова бололтогэ болон.

Хэшибэ хамсынаам татажа: — Нүүхэр корреспондент, залуу хубууд танаила олон гээн гү, — гэжэ асууба.
— Байха даа, Юу болово? — Энэ Лидэ Деревниковае асараб. Эрхм наалинан, Унхэн бүрибөө хоёр мянган килограмм буу хаалаг байгаа, — гэжэ.

Игасаа, манайгаа бу улайлыг, — гэжэ Лидэ энээбхилэн асуу:

Эдгэтайн ха хаантгүй үнээдэ электрик хүсөөр хаалаг ха гү? Хэрбэ тинхэ наан, би шалдахгүйби, — гэжэ манай хандла.

Мангалтайнхэ электро-ду-хлэрэгэлүүд үгэ юм, — гэжэ Лидэ наанаань амаруулба.
Бидэ энэ Иван Кваншинэй тэр бүлээтэй дуугаралсаан байбади. Өөрөө тэрэ тракторист, комбайнер, эсэбэр мэргэжэлтэй Нүүхэринь — Татьяна Чухвичева — зоогехин юм. Тэдэнай түрэлэй болохо Лидэ басаган наалинан байба ха юм.

Багжагар, уга бээтэй осетин хубуудэр танилсабади.
— Гецаев Толья, тракторист, шофер, элесарь.
— Гецаев Майрам, тракторист.
— Аха дүүнэр алтай? — Тинхэ даа, Сүг эрээбди. Сүг ажаллахаби.

— Унхэ энэ нүүхэрийн, Бетран Калабеков, элесарь.
— Манай эндэ Осетинэ хүйгээн байха даа, — гэжэ.
— Ажал хэбэл каанашэ дуузан байха, — гэжэ тэтэнэр осетин хөрюусана.

Олон жэдэ наалинаан ажаллабан В. А. Лавриненко, манай И. И. Рагичков, ороодой худамэришэ И. Г. Клименко, М. М. Язев болон механикаторууд И. Г. Чельнев, А. Дворжонин ба бусдагй уулзажа, тэдэнай түсөө зорилгонууд тухай хөөрлөөди.

Ходооо нүүжэ эрэгшэдэй эл-риман Хлагтын аймагай Ехэ-Нунин совхоз, бэчининь Юручин, Нарбатын, «Комсомольский», Улаан-Тула совхозуудар тубхнаха юм.

Г. СУВБОТИН.
ЭРМЭ ДЭЭРЭ: Хойто-Осетинэ нүүжэ эрэгшэдэй бүлэс нүүлэ, Ф. СОРОКИНОН фото.

МОНГОЛОЙ АЙЛШАД

Монголой Ардагй Республикын Дархан хотын худамэришэдэй делегаци гурэн гурэн хэрэгээр Улаан-Удэ эрэнхэй. Тэдэнай дула Монголой Ардагй революционни партини Дарханай горкомой 1-дэх секретарь нүүхэр Чингис-Дорж (делегацинэ хүтэлбэрлэгшэ), Дарханай гүсэдкомой түрүүлэгшэ нүүхэр Лувсанчоймол болон горкомой худамэришэд нүүхэр Манлай Ардагй Хуралай депутат Нимжэв гэгшэд бин.

КПСС-эй Улаан-Удын горкомдо, гургуулсэкомдо, хани нүүхэсэлэй оршон байдалда айлшадтай уулзажа эмхидхэ гэдэ. Удаань айлшад Онтарьска районий ажабайдалтай, мүн республикиска бэчининь, шалэй болон «Электромашинна» заводудай ажал хэрэгүүдтэй һонирхон танилсаан байна.
Гадна тэдэбэр шубуунгй фабрикын, муон бусадшье барилгануудыг, гэрлэлгын ординне, кино, театрнуудыг хараха юм.

ТАБАН ТУВИНН АЯЛГА

Наахан Улаан-Удэде Москвагай эстрадын артистка Софья Сайтан ерэгжэ табан түвинн поануудэй түлэгүүднэ уншаба. Софья Сайтан хатаа ардуудай хоорондо эб найрамдал, хани барисаа бэхилүүлхын түдөө зорюулагдан кон-курсын лауреат юм.

Мэдээжэ совет поэт Борис Слуцкийн «Оршуулаб» гэжэ түлэгөөр Софья Сайтан концерте эхилэбэ. Али бүхэ хэлэнүүдэ ород дээрэ орууулан түлэгүүднэ уран гоёр уншаха мүрөө, түлэгүүднэ унша-хан хэлэн дээрэн уншадагшын һонирхоомор-

шье, найшаамааршье шүлэгые ород, та-даар уншадагш соо шагнажа бү-нэрэмэ алыг таша-угтаа. Энэ шүлэгнэ артистка дүрбэдэхи хаа хаангүй унша-Уншагдаха шүлэгтэй удмыг-дан Анна Хемани-тепьяно дээрэ ман-дань концертын ш-сэ улам зохид бол-Софья Сайтанай перт эдбэ яланг-дууднэ унхөөр болгон танилсууд-дэнай дунда хани-саа бэхилүүдэ арга мүн байна.

Софья Сайтанай шүлэгтэй удмыг-дан Анна Хемани-тепьяно дээрэ ман-дань концертын ш-сэ улам зохид бол-Софья Сайтанай перт эдбэ яланг-дууднэ унхөөр болгон танилсууд-дэнай дунда хани-саа бэхилүүдэ арга мүн байна.

А. БАЛЬЖИНО

Дондог УЛЗЫТУЕВ

СЭСЭГ

Сэсэгин, Сэсэг... Сэхири дайдынни хэшиг, Сэсгэ наанайн хэсэг — Сэсэгин, Сэсэг... Сэсэгтэ ногоон талдараа Сэсэгжэ гансааран абахадаа Сэсэгхэни аргагүйд уаржа, Сэсэг тухайдаа шобшэнб даа: Нажарай байхан сагта, Наанайнгаа эгээд түлэгтэ, Сатур түмэртэй дайрагдаа, Сабшагдан унахан сэсэгхэн, Бүдүүлг хүдэ тэшүүлээд Бүдэрэн унахан сэсэгхэн, Сэсэгин, Сэсэг, Мойһон хархан нодыешин, Байхан урихан шарайшин, Нюдэндөө мүөө хараналби, Буниндөө гэгтэ һэрнэзби, Хоолойнш налгэй зөөлөнби, Дуулаһан шинги болонболби, Хожомнь аалда аалданаар... Дуураһан шинги һэрнэзби, Жэлиүүд, жэлиүүд үнгэрөө, Жэгтэй түргэн үнгэрөө, Шэнэһан багана үмхирөө, Шинини сэсэхэд мүнхэрөө... Сэсэгин, Сэсэг, Мийэрэн мүөө ябахал хэн Мийни урихан Сэсэг, Энхэрэн намайа харахал хэн Энэхэн наанайн түшгэ... Сэсэгин, Сэсэг! Эрвэлтнэгэ хормойдо Эрэсэ марьян сэсэгүүд соо, Арбан зургаа пайдана Жарган жэргэн абахадаа, Шугын хүйтэн горхон соо Шунган шунган наадаалши, Хүхын хонгёо дондодо Хүхын хүхын шагнаалши, Ууган түрөөн Байгашин Хүүхэн зүрхшн эзлээт хэн, Уудам сагаан дайдашн Дүүрэн сэсэхэд дэлгээ хэн, Сэсэгин, Сэсэг! Харын мунгэн толон дор Банаа алдан буухадаа, Хонгор байхан холдойгоор Хонгёо дуугаа дуулахадаа, Мүшэтэ ногоон дайдаа Мүхэ бэшээ мэдээгүйш, Одоо сэхири нотогнаа Ошохоб гэжэ ханаагүйш, Сэсэгин, Сэсэг! Залуухан омог бээшэн Заятай гансан тэбэрэггүй, Хатуухан инан урлыш Хандалаар хубүүнш үндөөгүй, Урхасал долгын үйшэн Ушармаар гансан элбээгүй, Дурасхаал болохо үгэшэн Дурлаһан хубүүнш дуулаагүй — Газар дайдынгаа үнсэгтэ Гансахан шалааа гэжээрхөө, Унхэн хабанай оёрто Унхэн дуряа хаажархөө

Сэсэгин, Сэсэг! Байсын үндэрэй оройдо Байһыш элхэн хараналби, Нарихан хунанай хажууда Нихилэн зогосһын нааналби, Эзэрэн шэнхэн бээшэн Хээрэн һобшэн элбэнэ, Тамаг шэнхэн аялгар Таалан таалан шобшэнэ, Сэсэгин, Сэсэг, Заралгэн, сэхири отгоргой... Жэргэн, жэргэн дээршин... Дэлхэйн ирагуу байханда Дээрэн адалан сэсэгшин... Сэсэгхэн, Сэсэг, Хангай тээхэ ханхнаад Хабарай дуулан эрэхэдэ, Хангал байхаар анхилаад Халуун долгөр буухада, Шаан урданан горхон соо Шамайел, шамайел хараналби, Шаргал ягаан сэсэгүүд соо Шарайеш гэгтэ таниналби, Нажар, хабарай һэтгэлдэн, Наһан, сагай эрьсэлдэн, Намар, үбэйэй дахасалдаан, Нара харын аялдаан... Тэрэл хэбээрээд, Сэсэгин, Тэрэнгин һөөгүүд сэсэгээд: Тэрэл үүлэд, инагин, Тэрэнгин мандал шэмэглээд, Үндэр Байсынн оройдо Унхэхил хүхы догдоо... Улгэн дуулин хормойдонь Улир мойһон долгонтон... Сэсэгин, Сэсэг, Шонээр шонээр мундэлхэн Шэмэж ногоон дэлхэйе, Сэсэг зүрхөө хүнтэргэн Шинини нодөөр хараналби, Шэлээр, талаар долгитохон Шэнхнээтэ хабарые, Сэсэг зүрхөө салгядхан, Шинини нодөөр таниналби, Сэсэгин, Сэсэг! Хаанаш шинини амисхаал Харгы замьм тодолио, Сэлмэг шинини дурасхаал Сэсэхэд зоригым нодолно, Сэсэгин, Сэсэг! Гангаан ганганан үнгэрхэ, Галууд нарыш дуудана... Гагаран гагаран уярхан Уетэн нүүхэд дурдана... Мүнхэ байхан дэлхэдэ Мүшэн шонгөөр үнгэрөөлши, Эрвэлтнэгөөр ошоошье наа, Эльгэндээн мүнхэрөөлши, Сэсэгин, Сэсэг, Залуу хонгор наанайнни Задараагүйхэн сэсэг, Заяан — инга дуранайни задаладүйхэн бэйлэг, Сэсэгин Сэсэг!

ЭНЭ ХУУДААНДАМНАЙ УНШАГТЫ: Холын хүндэтгэй айлшад: Хайшан гэжэ бэшгэдэб? Дэлхэй нелхэ нелхэ нелхэдэ

ШЭХЭНЭЙ ШЭМЭГ НЮДЭНЭЙ ХУЖАР

НЭГЭ ДУУН ТУХАЙ

Дуун... Найруулан зохиолдон дуун бүхэй тэрэ дүрэнөөр тарадаггүй бишуу. Юудэ? Шалтагаанууд олон. Шалтаган бүхэниг тайбарлажа, тэдэрхой харуу үгэлэ гэдэ зорилго билэ табиһагүйш. Харин маань оройдо нэгэ дуун һонирхуудан. Ботонхон сагай турнала энэ дуун Буряд оронһойнай шотга, ай-магуудаар үргөөр таража, омог хү-хөө залуушынхэ нилдэгүй бээсүү-даа бэлэй. Студентһарай дуула, хо-лоон хүдөө отара ба гуртэ, мүн хү-дөөгэй сүлээ дээршье тэрэ дуун хан-хидан эзэлхэн, мүөөшье болотор эдэлтээр.

Авторынш залуу поэт Дани Дамбаев, Дууһын түрүүлшэ вариантыг хууд бэшээгүй наа, сэтгэгийнэй саашагхи уда мухардаха гэжэ на-наштай.
1. Нүүнни харанхы һүүдэр манган, Отгоргойн мушаууд Омб-аниб гэжэ.
Дабталга. Хэды холобби, Хэлын инагин, Золгойхон шамтайга Золгойһой даа.
2. Ойром һубарна Омг нухуудд, Гансаара абаанам, Гажаарай даа.
Дабталга. Хэды гоёо даа Хэгуур хабаргаа, Унгын сэсэгүүд Урганал даа.
Хэзэ эрэхэби, Башын инагин, Хүдээжэл байха Хайртайн шалаа.
Дабталга. Бусажа эрэхэлшэ Барьян угтахы, Багала сэсэгүүднэ Балэлин барихаб.
Дабталга. Баян-булагайһидан хубилган текстыг зорюуга хүсэд харгалтабди. Авор болгодооб? Удахтайншье, ун-гатайшье болдогтоо гэжэ хэлмэбди. Гадна хоёр бадаг нэмээгэ зохёогдо-нон байна. Энэниг авторшье зохёо-гоогүй, харин дуунда дуратай хүнүүд нэмээгэ зохёоб бишуу. Юудэ? Ав-торай варианттар хүнүүд сэдхэхээ х-наагүй. Энэ дууень хүсэл унгаттай болгонч тула хоёр бадаг нэмээгэ зо-хёогон.
Гадна өндөөшье вариантнууд бин бэлэй. Бултыншэ даржа улаа ар-дгүй байгдан. Баян-булагайһидай ва-риант бултайнаан олоор тархан, тинхэһээ энээн тухай хэлэхэ ёһотой. Жэсээлхэдэ, түрүүшн бадаг соонь урда эгтэй (Крымэй) нүүнни оло мүнштэ отгоргой харуулагда-башье, залуу хүнэй, бурал хубүүнэй гүниг болон энэ элэрин гарала. Бу-ряд хон унгатта дуунуудта иланга-ла нургуулин физико-математи-кын факультетэ орохоор зуури-лагдаа.

Нүүнни харанхы һүүдэр манган соо Отгоргойн мушаууд Омб-аниб гэжэ.
Дабталга. Хэды холобби, Хэлын инагин, Золгойхон шамтайга Золгойһой даа.
Олон жэлиүүд Ойгуур үнгэрнэ, Гансаара абаанам, Гажаарай даа.
Дабталга. Хэды гоёо даа Хэгуур хабаргаа, Унгын сэсэгүүд Урганал даа.
Хэзэ эрэхэби, Башын инагин, Хүдээжэл байха Хайртайн шалаа.
Дабталга. Бусажа эрэхэлшэ Барьян угтахы, Багала сэсэгүүднэ Балэлин барихаб.
Дабталга. Баян-булагайһидан хубилган текстыг зорюуга хүсэд харгалтабди. Авор болгодооб? Удахтайншье, ун-гатайшье болдогтоо гэжэ хэлмэбди. Гадна хоёр бадаг нэмээгэ зохёогдо-нон байна. Энэниг авторшье зохёо-гоогүй, харин дуунда дуратай хүнүүд нэмээгэ зохёоб бишуу. Юудэ? Ав-торай варианттар хүнүүд сэдхэхээ х-наагүй. Энэ дууень хүсэл унгаттай болгонч тула хоёр бадаг нэмээгэ зо-хёогон.
Гадна өндөөшье вариантнууд бин бэлэй. Бултыншэ даржа улаа ар-дгүй байгдан. Баян-булагайһидай ва-риант бултайнаан олоор тархан, тинхэһээ энээн тухай хэлэхэ ёһотой. Жэсээлхэдэ, түрүүшн бадаг соонь урда эгтэй (Крымэй) нүүнни оло мүнштэ отгоргой харуулагда-башье, залуу хүнэй, бурал хубүүнэй гүниг болон энэ элэрин гарала. Бу-ряд хон унгатта дуунуудта иланга-ла нургуулин физико-математи-кын факультетэ орохоор зуури-лагдаа.

дуу болгохыг оролдсон байна. Дуу-най түрүүшн бадаг соо, жэсээлхэ-дэ, «манган» (авторай вариант) гэ-хэн үгэ дайралдана. Ирагуу гоёр унгаттуула болоо наа, энэ үгэ хэлэн дээрэ саатагүй торсолдохо байна. Гэ-хэтэй хамта, манай буряадад элэ-бий мунхаралдан үнүүдэтэ зура-гүй, сэхынь сэхэ руун, нэмээгэ холотоголгогөөр хэлээгэ шуу. Ушар тинхэһээ «манган» гэсэн орош-то «ман соо» гэжэ нэрлэһэн байга. Унхөөрөөшье энэ ёһот буряадаар ханхидан эзэлнэ хэ юм.

Бадаг бүхэниг һүүдэр дабталга ороно. Холын хүдөө шотга байга хайрата инга басагантайга ав-тор уулахае эрмэлзэнэ. Тедэ тэрэ зары уулаха аргагүйдэнэ. Тинхэһээ гү-нглэн байжа дуулаха ушартай бо-лоно гэһэн. Энэ дабталган дуунай ал-гыне улам унгаттай, удмынь хүсэтэй болгоно. Гэбэшье ард зон авгорай һанад эрмэлзэлэнэ мэдэнгүй. «Хэды холобби, хэлын инагин» гэжэ өөр тухайгаа хэлэхэднэ, «Хэды холобби, хэлын инагин» гэжэ залгадаа.
Хоёрдох бадагшын захабар илан-гада һонирхолтой. «Ойром һубарна омог нухуудд, Гансаара абаанам, га-жааран даа» гэжэ авторай гансаар-дажашье, хүхилдэжэ абаанам омог нү-хээтөө аатаржалашье абаанары хү-нүүд һонирхоогүй, харин «Олон жэлиүүд ойгуур үнгэрнэ» гэжэ өрнөм захабары оруула.
Хэды гоёо даа Хэгуур хабаргаа, Баранай шарайнууд
Баяртайнууд! — гэжэ поэт гурба-дахн бадаг соогоо унгална. Энэнь хоёрдох бадага дабталга наана. Тедэ авторай гансаардалга ардагй мүнхэ сэдхэл худалгангүй, энэнь мүн захабары оруулагдана. Жэсээл-хэдэ.
Хэды гоёо даа Хабаргаа хэсэгүүд, Унгын сэсэгүүд Урганал даа, — гэһэн захабарын-нэ уншагдаа таару зохидшье, ун-гатайшье байна.
Гэбэшье ард энэ дууень нитээгэ орхөөгүй, үшөө хоёр бадаг нэмээгэ зохёомынь эхэтэ найшаалтай.
Ардагй найшаалдан, зүрхэ сэдх-хэл хүдэлгэмэ дуунууд удхынгаа, аялгынганье талаар заагдаха, мү-лштэхэ хубитай байга.
Д. ДУГАРОВ.

„Совет засагай 50 жэлэй ой“ гэһэн конкурсо

ШЭНЖЭЛЭГШЭД В. ГАУЧЕНОВЭЙ фото.

ЭДИР БЭЛИГТЭН ШАЛГАРБА

Мэнэ наахан Улаан-Удэе тоо болонго, физикэ болон химийн олимпиада боложо үнгэрбэ. Тэрэньдэ аймаг бүхэнигөө хамта дээрэ 223 хүн эрэгжэ, бэдиг шадба-рва харуулан байна.
Городой 1, 2, 3, 20 болон Оно-хойн, Хажынган, Каменикин, Хо-ринин, Захаанайн 2-дохн нургуу-линуудай хурагшад илангаа тоо болдогтоо, физикээр эрхм эсгэл-гээд хүртөө, СССР-ий Наукану-удай академинь Сибирини огдөл-нини грамотаар 8-дахн классай хурагшад Нина Воронина (городой 40-дахн нургуули), Михаил Афа-

насьев (Хорин дунда нургуули), 9-дахн классай хурагша Николай Черешов (Турунтайн нургуули) гэшэд нэгэдэхэ шатын диломоор шагнагдаа. Хамта дээрэ 8 хүн 1-дахн нургуулиа гаранан байна. Хоёрдох шатын дилом, грамота-нуудаар 14 хүн шагнагдаа. Тэд-гүнэй дунда Хажынган дунда нур-гуули хурагша Баяр Балданов, Онохойн дунда нургуулин хураг-ша Мария Сидорова болон бус-ди.
Гурбадах шатын диломдо 20 хүн хүртэбэ. Тэдэнай дунда Нар-батын дунда нургуулин хурагша В. Батомункуев, Сэлэнган нургуу-

лин хурагша Д. Балтажинов бо-лон бусад ороно.
Олимпиада дээрэ илажа гара-нан 9 хүн Москва, Тбилиси, Диеп-ропетровск городудта болохо бүхэсоонна олимпиадада элбэгэ-лэхэн.
Гадна Новосибирскын физико-математикийн интернат нургуули-да 12 хурагшад хурахаа ошонхо.
Гэхэтэй хамта 10-дахн классэ дүүргэжээ байган 6 хурагша дэ-дэ нургуулин физико-математи-кийн факультетэ орохоор зуури-лагдаа.
Д. ОШОРОВ.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд

г. Улаан-Удэ, ул. Ленина, 26. Норм телефон: редактор — 41-18, зам. редактор — 34-30, ответ. секретарь — 27-37, олмак промышленного производства — 48-89 и 33-61, сельскохозя-вского производства — 27-50, 46-16 и 60-21, партийной явки — 40-49, идеологический и советского строительства и быта — 34-93, 24-74, информации — 34-05, рабселькорв и писем — 38-3 и 25-41.
г. Улаан-Удэ, ул. Коммунистическая, 20. Надагелсисно би-лэтерия и отдел объявлений — 37-32. Для междугородных пере-говоров — 16.
гор. Улаан-Удэ, типография управления по печати при Со-вете Министров Бурятской АССР. И-00581.
Заг. № 108.